

Nro 19.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KL. KEGYELMES ENGEDELMÉBŐ

*Költ Bétsben Septembernek 2-dik napján 1794.
esztendőben.*

Hadi Történetek.

Schweczingenből, a' Rajna mellett táborozó Cs. K. armádiának fő kvartélyából, azt írja *Albert Saxóniai K. hertzeg Aug. 20-ik napján*, hogy az előtt harmad nappal fel akarta az ellenség *Hettenheimot*, és *Eisenberget* prédálni, és hogy ezen gonosz fel tételből 24 lovassal, és 200 granatérossal indult ki táborából, 's ment a' *Wattenheimi* tetökre. Értésére esvén e' dolog *Blücher* Pruszus Generálnak, éjjel ki ment elejekbe, 's félre vonván magát, lesekedett utánnok. Észre vévén a' *Frantziák* a' sáfrán illatot, nem bátorkodtak a' fent nevezett helységekbe bé menni, hanem

viszta tértek a' *Wattenheimi* tetőkről. — Ekkor *Blücher* Generál utánnok eredvén, 's a' Fr. granatérosokat bé érvén, egynéhány embert le vágott közzülök, kettőt pedig el fogott, magának egyéb vesztesége nem lévén, hanem hogy *Kleist* huszár regementbeli hadnagynak lova a' rajta ülő alatt keresztül lövetett.

Ö Királyi hertzege jeleti azt is, hogy minekutánna az általa ki rendeltetett 4 batalion *Blankenstein* lovas Generálhoz érkezett volna, a' nékie adattatott parantsolat szerént, avantgardáját, avagy előjáró seregének egy részét *Wittlich*-be, más részét pedig *Montroyálba* küldötte előre, 's maga is egész corpusával égyütt *Wittlich* és *Isbach* környékére telepedett le. Innen tehát, rövid idő alatt új hireket fogunk hallani.

A' *Maas* vize mellett táborozó Cs. K. hadi seregeknek fő kvártélyából *Furonból*, következő jelentések érkeztek a' Fels. udvari hadi Kancelláriához. B. *Lilien* Cs. K. Feldmarsal Lájtnántnak tudtára adattatván, hogy *Stree* és *Vileers le Temple* nevű helységek közt telepedtenek volna le néhány Fr. seregek, Aug. 16 ik napján jókor reggel ki küldötte azoknak meg vizsgálására Gróf *Picony* *Wurmser* huszár regementéből való kapitányt tulajdon escadronnyával, a' ki *Vileers le Temple*hez nem messze 25 lovas, és 29 gyalog portázó Frantziákra bukkanván, fel tette magában, hogy vagy mind elevenen el fogja őket, vagy öszve aprittyva. — Mihelyt észre vették a' Frantziák a' *Wurmser* huszárjait, a' kiket különben is tsintalan mélszáros legényeknek neveznek, mingyárt vissza fordúltak a' lovasok. Utánnok eredvén kettőn kívül mind el fogták a' gyalogokat. Ezek mindnyájan azt bizonyították, hogy a' *Stree* és *Villeers le temple* közt fekvő Fr. tábor 8000 emberből áll, és *Sorinnestől* *Streig* nyomúlt előre.

Bender Feldmarsal azt írja *Luxenburghból*, hogy *August*. 15-dikén, hajnalban két órakor 90

dragonyost, 1 tiszte, és 50 gyalogot küldött a' *Mondorfi* tanyán örrön állott *Frantziák* ellen, kik közül 200 embert le vágtek, 2 embert, 1 dobot, 19 lovat el fogtak, két ágyúnak pedig, nem lévén el vitelekben módok, sütő lyúkait bé szegeztek. — Részünkről, 2 ember esett el, 2 kapott sebet, 1 tévelyedett *Klebeck* regből, 2 ember, 3 ló hullott el, két ember, 6 ló kapott sebet, 1 ember 's 1 ló tévelyedett el a' *Jósef* fő hertzeg dragonyos regementéből. — Az ezen sereget comandirozó *Frosart* kapitány nagyon ditsirte *Schmidt* fő hadnagyot *Klébeck* regementétől, a' ki is 50 önként válakozott gyalog katonát comandirozott; nem külömben *Schuster* all-hadnagyot, *Desaniz* fő hadnagyot, és *Petsch* all-hadnagyot *Jósef* fő hertzeg dragonyos regementéből, egy szóval, minden jelen vólt tiszteket, és köz embereket.

Sebottendorf Generál Májor *Luxenburgból* tett jelentésének rövid summája ebből áll, hogy *Aug.* 17 dik napján egy gyalogságból és lovasságból álló *Fr. colonne* a' zöld erdő felé, egy másik *colonne* a' *Grewenmacheri* Ország úttján külső tábori vigyázóink ellen, egy harmadik *colonne* pedig *Sandweiler* ellen menni igyekeztek. Mihelyt észre vette *Gr. la Motte*, *Jósef* hertzeg dragonyos regementéből való *Obristlájtinánt* e' dolgot, miingyárt azon igyekezett, miként előzhesse meg őket, 's miként tegye héjjáavalóvá szándékjokat. E' végre 2 hat fontos ágyúval egy batallion gyalogságot, 's három tüzg dragonyosokat küldött a' *Sandweileri* tetőkre, önnön maga pedig *Huf* regementéből egy batalionnal, *Mitróvsky* regementéből két osztállyal, 4 hat fontos ágyúval, *Jósef* fő hertzeg dragonyos regementéből két tüzggal, és *Leopold* fő hertzeg huszár regementével meg támadta és vissza üzte a' két első *colonnét*, mellyek, midön *Semmingen* mellett az erdőségbe akarták vólna magokat vonni, soraik közzé vágott a' *Cs. K. cavalléria*, 's miingyárt a' földre terített közzülök 60 embert. — A' többi *Anwei-*

ler alatt akart öszve gyűlleni, de nem lehetett, mivel Gróf *la Motte* Obristlájtinánt, egynéhány ágyúkat küldvén a' tetőkre, kártátsal lövöldöz- tetett közükbe, mellyet ki nem álhatván az ellen- ség, egéizien vissza húzta magát. Leg alább 300 ember el veszett közöttök ezen nyalakodó tsatá- ban. — A' *Sandweiler* felé indúlt Fr. colonné is vissza üzetett jól intézett ártillériánk, és vitéz ca- vallériánk által, 's e' között is mintegy 50—60 hólt és sebbe esett ember maradt a' tsata piatzon. Seregeinknek vesztesége ezen jelentésben meg nem határozott. — Mind a' lovasság, mind a' gya- logság vitézi módon viselték magokat.

A' *Jaar* és *Maas* vizei közt fekvő *Wonki* és *Houtaini* tetőkön lévő Fr. külső örállók egyné- hány napok alatt jó formán meg szaporittatván, nyúghatatlanzkodtatni kezdték *Kray* Generálnak *Hermale* mellett állott könnyű lovasait. Ahoz- képest hogy mind seregeinek, mind magának nyú- godalmat szerezhessen a' nevezett Generál, a' fő kórmányozónak engedelméből és jóvá hagyásá- ból Aug. 10 dik napján meg támadta azokat. — Fel tételének jobb móddal való el érésére, két osztály lovassággal, két lovas ágyúval, és 2 hau- bitzával öregbitette seregeit, egyszersmind meg parantsolta Gr. *Kollowrát*, és B. *Kienmeyer* Ge- neráloknak, hogy 2 osztály lovassággal mennye- nek által a' *Maas* vizén, 's fordittsák magokra az ellenségnek szemeit, és gondját.

Illyetén bölts rendelései után, két colonnéval indúlt maga a' nevezett Generál, a' *Wonki* és *Houtaini* tetőkön 5 apróbb táborba feküdt ellen- ség ellen. Az első colonnéval *Dévay* Generál in- dúlt ki, és nagy serénységgel rajtok ütvén a' *Wonki* tetőkön tanyázott Frantziákra, egyszeri- ben meg zavarta, meg ritkitotta, meg futamtat- ta, egéiz *Houtainig* üzte őket, és mingyárt el fog- lalta a' *Mülkeni* és *Tongerit* tetőket. A' másik colonnét, maga *Kray* Generál vezette a' *Houtai- ni* tetőkön tanyázott Frantziák ellen, ezeket is le- hajtotta onnan, és azon igyekezett, hogy az ál-

tala ki küldetett lovas tsuportoknak tsendes által menetelt szerezhessen a' vizen, 's öfzve kaptsohassa magát velek. — A' széllyel futott, és *Eisdennel* által ellenbe lévő tserjékbe bújt Fr. gyalogság közzül, 10 embert fogtak el az ellenek küldetett vadász katonák.

Az ellenségnek illyetén módon lett el üzetteése után, mintegy két, vagy három óráig maradt *Kray* Generál az alatta való seregekkel a' fent nevezett tetőkön, az ellenség további mozdulásainak ki tanulására. Azonban mind a' *Lüttschi* ország úttyán, mind *Inprelle* felől számos, u. m. mintegy 8 ezer főből állott lovasság és gyalogság ment a' Frantziáknak segítségekre, 's ismét előre akartak nyomúlni. *Dévay* Generál ellen is 4000 gyalogok és lovasok mentek *Tongerből*, e' mellett az egész külső örrön állott Fr. cordon fel lármaztatván, és igen sok nép és ártilléria menvén az előbbieknak segítségekre, vissza indúlt *Kray* Generál, nyomba követvén ötet az ellenség ártillériája tüzével, melly a' miéink által illendöképen visszonoztatott, de tellyességgel nem mérzlett velek üstökbe kapni, olly jó rendben és állapotban lévén vissza ment seregeink. — E' miatt való bosszúságában, keményen tüzeltetett az ellenség haubitzából *Wonk* nevű helységre, ott vólt népünknek ki üzettetésére.

Kray Generálnak jelentéséből ki tettzik, hogy ezen történetben is jelesen viselték magokat a' Cs. K. seregek. Különössen ditsiri *Dévay* Generálnak és Ferdinánd fő hertzeg huszár regementéből való fő Strázsamesternek *Bégányinak*, a' ki t. i. az avantgardát vezette, és leg először attakirozta az ellenséget, hadi virtusaikat, és okos rendelkezéseiket; nem külömben *Blankenstein* regementéből *Mokry* fő hadnagyot, és Ferdinánd fő hertzeg husz. rgből való *Lukáts* all-hadnagyot, a' kik mind ketten jeles próbáit adták félni nem tudó vitézségeknek. *Smola* ártilléria fő hadnagy is, érdemessé tette magát ditsiretére. A' tsatának hosszúságához, és

keménységéhez képest tűrhető volt seregeinknek vesztesége, mellynek fel jegyzését más alkalmazosságra halasztotta *Kray* Generál. — A' Frantziák közül mintegy 100 ember hűlött el, sokkal több sebesített meg, 13 fogattatott el. — Dél után *Lüttichbe* és *Tongerbe* vissza mentek, egynéhány lovas őrállókat hagyván az általok el foglaltatott tetőkön.

Ezen hadi történetet ekként adja elő *Aug.* 19-dik napján költ *Mastrichti* levél: Ma reggel, mintegy 3 órakor, rajta ütöttek a' Cs. K. seregek a' Frantzia táborra a' *Maas* vizén innen, és már 4 órakor keményen és hosszasan morogtak *Vulcanusnak* sipjai az ágyúk, 's dél előtti 10 óráig meg sem szüntek dörgéseiktől. Úgy telt az ágyúszóllásoknak mind közelebb közelebb jött hangjából, mintha vissza nyomattattak volna az *Austriacusok*, de ellenkezőképen vólt a' dolog, mindennütt vissza veretett az ellenség, 's hathatóssan üzettetett a' cavalléria által, talám *Tongeren* is túl. Eppen most vert kettőt az óra, még is 4 sebes *Uhlánusok*on kívül, senki sem jött az *ármádiától* vissza. Úgy halljuk, hogy sokat vesztettek az *Uhlánusok*, és ma dél után 400 sebbe esett *Austriacusok* és *Frantziák* hozattattak ide bé. — 1000-nél több fogattatott el az utólsóbbak közül, mennyi ágyút nyertenek a' győzedelmek, még eddig nem tudatik. — Reményljük, hogy az *Austriacusok* előbbre fognak nyomúlni, a' *Frantziák* pedig *Lüttichet* oda hagyni.

Ugyan ezen történetről illy foglalatú levél küldetett *Achenből*, az az, *Aquisgranumból*, *Aug.* 20-dik napján: A' *Maas* vizén túl tegnapi napon esett tsata nagy károokra vált a' *Frantziáknak*, mivel egy olly tanyájokból üzettettek ki, melly nagy alkalmatlanságára vólt az *Austriacusoknak*. *Kray* Generál comandirozta ezen fényes tsatát, mellyben 400 *Frantzia* végeztetett ki e' világból, 200 ember és 9 ágyú fogattatott el. — A' tábori szekereknek egy része, melly *Kolóniába* mea-

ni parantsoltatott, ellenkező parantsolatot vett, 's itt marad. — Egész nap felettébb sok, és mindenféle tábori eleség viteik itten által a' Cs. K. ármádiához. — Azon 3000 emberből álló sereg, melly tegnap érkezett ide, és a' *Mastrichti* kapu előtt egy órányira telepedett le, parantsolatot kapott a' tovább nem menetelre.

Egy *August*. 19 dik napján költ *Hervei* levél így beszél: A' *Kaunitz* gyalog regimentje ma reggel ide érkezvén, városunkon kívül telepedett le. — A' *Foureni* ármádiától jött, 's *La-Tour* Generálhoz megy, de mikor indul, bizonytalan. *Guesdanovich* Generál Lájtnánt, és egy más Generál ma reggel érkeztek ide. — Nap fel kelésétől fogva szüntelen hallatik az ágyú dörgés, mellynek hangja *Tongern* vidékéről jön. — Úgy tétzik, hogy valamelly falú gyújtattatott meg, igen vastag és messze ki terjedt füst fedette bé az égnek kárpittyát. — Az *Austr. Belgiomi* kormány széknél meg történt a' már előre láttatott változás. — A' *Financialis* és titkos tanácsosok el bortsáttattak szolgálattyokból, helyettek egy ideig való *Commissió* rendeltetett ki, a' melly *B. Müller* hadi és *Status Titoknekből*, *B. Bartenstein* volt Kamarális All-előülöböl, és egynéhány alsóbb rangú hivatalosokból áll, a' melly itten, t. i. *Aachenben* hozzá is fog ezen a' héten hivatalyának gyakorlásához. — Ezek azok, a' mik a' *Maas* vize környékén történtek, most már lássuk a' *Mosel* mellett történt dolgokat is.

Egyenlően hirdetik a' *Trevirumból* jött levelek, hogy kemény hadi fenyítéket tartanak ottan a' *Frantziák*, melly ha egyébből nem is, e' két példából világosan ki tétzik. Két katona, a' kik a' *Sz. Maximinus* nevű abbatiába lopni ki mentek, meg fogattattak, 's egyszeriben törvényt téte-tett reájok, és meg győzettevén hibás tselekedetekről, ki vitettek a' kapun, 's agyon lövettek. Egy *Trieri* lakos *Frantzia* uniformist vévén magára, a' *Sz. Domonkos* szerzetnek klastromába

bé ment, 's ottan pénzt akart töllök ki fatsarni. Ezt az álnok embert rajta érvén álnok tselekedetén a' veres hufzások, által adták ötet a' boszszús köz népnek, a' melly ötet ki vivén a' kapu eleibe, mind addig ütötte verte, mig tsalárd lel két testéből ki nem fújta, akkor is pedig két jó golyóbist repitetett a' feje koponyájába.

A' Mosel környékéről Aug. 18 dik napján. — Igaz ugyan, hogy a' Prusszusok magazinuma *Trarbachból Koblenczbe* vitetett által, de azért még is ott fognak a' Prusszus seregek a' *Moselnek* fedezésére maradni, 's e' végre a' vizen túl lévő *Montroyali* le rontatott erősséget hirtelenében meg építeni. — Ezzel ellenkező hir érkezett *Koblenczből*, a' *Treviri V. Fejedelemnek* lakó helyéből, melly szerént, mivel nagy erővel nyomúlnak alább alább a' *Mosel* mellett a' *Frantziák*, a' váratott segítő seregek pedig még sem érkeztenek meg oda, kéntelen vólt az égyyesült *ármádia Wittlich* tábor helyét oda hagyni, 's egészen *Kayserseschig* magát alább húzni, minekutánna *Marterthalt* a' le vágatott erdőséggel, sántzokkal, és *ártillériával* elegendőképen meg erősítették, 's az által akadályt tettenek vólna az elenség előre való nyomulásának. Az égyyesült seregeknek ezen hátrálása okozta, hogy a' *Coblenzi* urak és tehetösebb lakosok szekerekre 's hajókra rakván féltő jószágaikat, rész szerént már oda hagyták honnyaikat, rész szerént menő félben vagynak. Önnön maga a' *V. Fejedelem* is *Bonnba* ment a' *Kolóniai V. Fejedelemnek*, 's testvér nénnyének *Mária Kristina* *Austriai* fő hertzeg asszonynak, *Albert* hertzeg hitvesének látogatására. — Az ott gyűjtetett *Cs. K. széna* magazinum is hajókra rakatott, a' város körül éjjel nappal készitetnek az erős sántzok, eggy szóval olyatén készületek tétetnek, mintha már a' kapú előtt állana a' *Fr. Moseli* *ármádia*. — A' *Prusszus* seregek is oda hagyták immár mint *Trarbachot*, mind a' meg újittatni kezdett *Montroyali* erősséget, 's által vonták magokat a' *Hundsruckon*.

A' 19-dik Kurirnak folytatása.

Ez a' Rész a' 19-dik Kurirnak a' múlt Postán már ki volt szedelve, hanem egy előre nem láttatott, és hirtelen meg sem orvosoltathatott akadály miatt, lehetetlen volt azt ki nyomtatni, és el küldeni.

Már *Trevirumban* is Frantzia lábra állított a' polgári Tanács, 's *Gotbil* gazdag kereskedő tétetett polgár mesterré. Ő, és egy Frantzia divisionalis Generál *Hambert* írják már most a' közönséges végzéseknak, és parantsolatoknak alája neveiket s. a. t.

Egy más, de az elsőbbnél később költ *Koblenszi* levélből arról tudósítatunk, hogy *Bender* Feldmarsal ki ütven *Luxenburghól*, *Grevenmachern* mellett keményen meg verte a' Frantziákat, kik közül 1500 ember holt és sebesített meg. E' reánk nézve szerentsés történetnek két jó következése lett. 1. A' Frantziák tsak nem egézzen *Trierig* vissza vonták magokat. — 2. A' *Blankenstein* lovas Generál corpora pedig előbre nyomult, és már *Wittlichet* is vissza vette, 's mihelyt a' fő armádiától hozzá menni parantsolatott két gyalog regiment oda érkezik, mingyárt *Trier* felé fog indulni. Ez a' corpus ennekelötte sok szükséget látott; már most annyi eleséget visznek annak a' lakosok, hogy vége hollza nints a' szekereknek.

A' *Rajna* környékén mostanában semmi nevezetes hadi történet nem esett. Aug. 23 ik napját meg előzőtt éjjel egy Fr. nemzeti biztost, és öt tábori külső őrállót tsiptek el *Homburgban* a' Prusszus huszárok. Azóltától fogva nem bátorkodnak a' *Biponti* hertzezségben lévő Fr. biztosok a' városokban éjjel meg maradni. Itten is tsep

desen viselik magokat a' patrióták, és hogy a' lakosok ellen múlt esztendőben végbe vitt kegyetlenséget velek el felejtessék, minden módon hiszelkednek nékiek, 's azzal biztattyák, hogy elragadtatott jószágaiknak egy részét, nevezetesen a' könyvnyomtató sajtókat, és könyves tá-
rakat vissza fogják nékiek adni. — Aug. 18-dik napján által vették az Austriai seregek a' Prusz-
zusoktól *Moguntziának* őrizetét.

Frigyes Belgyiom.

A' *Yorki* hertzeg vezérlése alatt lévő Anglus seregek oda hagyták a' *Berg-op-Zoomi* környéket, 's közelebb vonták magokat *Brédához*. — Az eleséget hordó Anglus hajók, mellyek eddig *Tollennél* vóltanak, *Wilhelmstadtba* mentek által, a' *Gertrudenbergi* katonai őrizet egynéhány Anglus seregekkel erősítetett.

*Amsterdám*nak lakosai között sokan megakarták a' közönséges tsendességet háborítani. — Ahozképest egy biztost küldött az oda való kórmány szék *Hágába* azzal a' kéréssel, hogy minél előbb elegendő fegyveres nép küldetessen oda a' nyughatatlan lakosokuk meg zaboláztatásokra, ne hogy el hatalmazván köztök a' Frantzia ragadó nyavalya végső veszedelembé ejtessen ez az igen virágzó, és gazdag kereskedő város. Telylyesített kérések, és minden további halasztás nélkül oda küldetett a' *Hágai* katonai őrizetnek egy része, mellynek kórmányát, és a' nevezett városnak gondviselését *Golovkin* igen messze látó Generálisra bizta a' helytartó Fejedelem.

Hágából iratik az is, de igaz é, avagy nem, nem tudjuk, hogy a' *Cadsani* szigetét oia akarják a' Frantziák hagyni, egy olly gonosz hideg lelés uralkodván seregeik közt, melly által im-már felénél is több meg emélsztetett. Ha igaz ez a' hir, szereksések lesznek a' Hollándusok, 's így olztán minden veszedelem kívül leszen *Sluys* vára, a' mellybe a' nevezett szigetből, elegendő

eleséget lehet vinni. — *Fridrik* hertzeg, a' helytartó Fejedelemnek második szülött fia hideg lelést kapott a' vizzel bé borított vidékekben, kinek látogatására *Brédába* utaztak ötlet szerző szülei.

A' *Yorki* hertzeg kórmányára bizatott Anglusok, Hannóveránusok, és Hassusok 42 ezer emberből állani mondatnak. Noha kemény büntetés alatt meg van köztök a' lopás és prédálás tiltattatva, még is mindazáltal gyakorta való panaszkok mennek ellenek, mellyek arra birták Ö hertzességét, hogy minap két Anglus, és három Hannóveránus, tolvajságon kaptott katonát fel akasztatoti.

Olasz Ország.

A' közelebb múlt hólnapnak 13 és 16-ik napjain költ *Turini* levelek beszélik, hogy azok a' Frantzia seregek, a' mellyek *Limon* és *Gezzo* mellett majd meg szaporodtak, majd ismét meg fogytak, és mindenféle mozdulások által akarták fel tett tzellyaikat titkolni, végtére, *August.* 10 dikén az egész Austriai és Sárdinai cordont meg támadták, hanem csak ugyan nagy veszte séggel vissza verettek, kiket az égyyesült seregek mindenütt nyomokban követvén, és égyyik tanyájokról a' másikig üzvén, sok embert küldöttek közzőlök a' más világra.

A' *Luzernai* völgyben, egy 150 emberből álló Pedemonti seregetske rajta ütött a' *Colle della Rossa* nevű tanyában feküdt 400 Frantziákra, 's Szerentséssen meg is verte őket; hanem több érkezvén az ellenségnek segítségére, ismét előre nyomúltak, 's vissza tólták a' *Pedemonti* vitézeket.

Ferdinánd Austriai fő hertzeg, Lombárdiának kapitánya *Turinba* ment *Maylandból*, melly útazásának alkalmatosságával, mind a' *Cévai* várat, mind a' *Morozzo* mellett táborozó Austriai

és Sárdinai armádiát meg látogatta, meg tekintette, meg vizsgálta, 's egynéhány órákig beszélt az ott lévő vezérekkel.

A Nápolyi király következő parantsolatot adott ki, 's tettett közönségesse Aug. 15-ik napján: Minthogy egész Olasz Ország közönségesen, 's Nápoly Ország különösen félhet a' Frantziának béütésétől, és dühösségétől: arra való nézve arra határozta meg ő Királyi Felsege önnön magát, hogy leg ottan 16 ezer nőtelen, fegyvert viselhető, 20 's 45 esztendőök közt lévő férfiat állítsanak ki tartományai, a' kik tsak a' hadakozásnak végeződéséig fognak szolgálni. Egyszersmind minden Bárók, Püspökök s. a. t. arra kényszerítettnek, hogy annyi szabad akaratból való embert verbúállyanak öszve, a' mennyi elegendő leszen 60 batallionnak formálására, egy egy batalliont 800 emberre számlálván. Ezeknek kötelességek leszen az Orzágnak határain mind addig vigyázni, és ha a' szükség kívánándja, azt védelmezni is, mig a' háború tart. Ezeken kívül 20 escadron, egyre 165 embert számlálván, állitasson fel azokból, a' kik önként akarnak katonáskodni, 's kaptasson öszve a' már készen lévő 4 cavallerie regementel. — Végtére minden fegyvert viselhető, és 1792 ik esztendőben fel jegyzetett férfi lakos készen tartsa magát s. a. t.

Lengyel Ország.

A' *Warsóvia* levelek beszéllek, hogy múlt hólnapnak 24-dik napjától fogva szüntelen ostromoltatik a' város, hanem hogy a' Lengyel ártilleria se marad adós, úgy annyira, hogy már *Wolának* egy negyed részét, a' hol t. i. van a' Prussziai fő kvártély, meg emésztette annak tüze. Múlt hólnapnak 2-ik napján egy levelet küldött a' Prussziai király *Stanislaus* Lengyel királyhoz, mellyben azt javasolta, hogy maga is siettetné az azon napon Gróf *Sohverin* Generál Lájtinánt által a' *Warsóviai* kormányozóhoz *Orlowski*hoz

küldetett várost fel kérő levélnek békességes telyesítetését. Ezen fel kérő levélben 24 óra alatt adattatandó categorica feleletet kívánt magának a' Prussziai király adattatni, másként minden ki gondolható móddal fogja, a' mint írta, a' várost ostromlani. Ezen fel kérő levélre azt felelte *Orlowski*, hogy valameddig *Warsóvia* és a' Prusszus armádia közt fog *Kosciuskó* tábora feküdni, addig nintsen a' városnak hatalmában magát, magától valamire meg határozni. A' Lengyel király által adattatott válasznak rövid sumamája is e' vala.

Posnaniából Nagy Lengyel Országának egy nevezetes városából azt a' hirt venni mondatnak a' *Berlini* közönséges levelek, hogy ismét egynéhány Prusszus regementek parantsoltattak a' Lengyel Országban fekvő Prussziai armádiához marsirozni; hogy gyakorta ágyúzzanak a' Lengyelek a' Prusszusokra; hogy 12 battériát készítettett *Kosciuskó* Generál, mellyek ellen elégtelen a' Prussziai artilléria; hogy mindenféle eleség bővességgel legyen *Warsóviában*; hogy *Repnin* Orosz hertzeg 40 ezer emberrel, ugyan annyival Gróf *Romanzow* legyenek útban Lengyel Ország ellen.

Liebauból, Kurlandiának nevezetes városából, és ki kötő helyéből azt a' hirt vettük, és múlt *Kurirunkban* rövideden említettük is, hogy 11 vagy 12 ezer regularis katonaságból álló Lengyel sereg ment 30 ágyúval, és két mázsár ágyúval az ott feküdt Oroszok ellen. — Ezek a' mint lehetett, védelmezték elejénten magokat, de végtére csak ugyan kéntelenek vóltak magokat villza vonni, a' melly alkalmatossággal sok kárt tett köztök a' Lengyel artilléria. Szintén mikor már el foglalták vólna a' Lengyelek a' várost, akkor érkezett az oda való ki kötő helybe egy Orosz hajó, hanem ismét szélnek botsátotta vitorláját, 's el lódúlt onnan.

Sokféleképen gondolkozik a' Publicum azon, mi okból nem vehette még eddig el *Warsóviát* a'

Prussziai király. Némellyek azt beszélik, hogy az Orosz Császárné egy átallyában nem akar oly-lyatén eszközökkel annak meg vételésben élni, a' mellyek miatt veszedelemben foroghatna a' Lengyel királynak élete. Ismét mások a' hosszas titkos égyességnek tulajdonittják e' dolgot.

Frantzia Ország.

Aug. 14 dik napján tartatott Convent ülése előtt néhány napokkal érkezett oda az Amerikai Congressusnak követtye is *Mouroy James*, 's ilyetén foglalatú levelet irt a' fellyebb említett napon a' Fr. N. Gyűlésnek: Minthogy az Amerikai égyesült Statusok ötet követségbe küldötték a' Fr. respUBLICÁHOZ, kívánnya a' napot, és a' módot tudni, mikor, és miképen fogna ő, mint a' frigyos respUBLICÁNAK képviselője az atyafis respUBLICA által el fogadtatni. — Alkalmatosságom vagyon, úgymond továbbá, a' reá bizott dolog eránt való személyes tiszteletemnek bizonyítására. s. a. t. — — Erre azt végzette a' Párisi Convent, hogy *Augustusnak* 15 dikén, dél után két órakor adja bé a' fellyebb nevezett Amerikai követ maga *credentionalis* levelét.

Maga tagjai között 12 személyt rendelt ki a' Convent a' *Robespieré* el petsételtett leveleinek fel nyítására és meg vizsgáltságára. — A' revolutionális itilő széknek, melly eddig kiváltképen *Robespierre* után halgatott, új instructiót és hatalmat adott a' Convent mindazoknak törvénybe lejendő idéztetésekre, a' kik a' Fr. respUBLICÁNAK külső és belső bátorsága, szabadsága, egyenlősége 's oszolhatatlansága ellen öszve esküvéndének.

Ez a' revolutionális itilő szék ennekutánna 24 birákból, egy közönséges vádoló prókátorból, 6 alsóbb rangú hivatalosokból és egy író deákból fog állani. E' mellett 60 esküdt izeméllyek fognak melléjek adattatni, a' kiknek fele minden harmadik hónapban változni fog. Maga a' revolutionális szék négy részre fog osztattatni, 's min-

den része 6 bírákból állani. Midőn valamely ügy fog eleibe vitetni, voks által fog meg határoztatni, mellyik rész vizsgállya és itillye meg azon ügyet. — Senkit sem lehet mást ezen itilő szék eleibe idézni, hanem tsak azt, a' kit vagy a' Convent, vagy a' Köz bátorságra ügyelő Commissió, vagy maga ezen itilő szék arra érdemesnek lenni itilénd.

Hauffmann Dániai Consul meg fogatott *Mársiliában*, ki világosodván ellene, hogy ő titkon levelezett a' hazájokból ki költözött Frantziákkal.

Ennekutánna mind a' Köz Jóra és bátorságra ügyelő Commissiók, mind a' másuvá ki küldett nemzeti biztosok kötelesek lesznek okát adni, miért fogatták meg ezt vagy ama személyt. Sőt önnön magoknak a' meg fogattattaknak és rokonaiknak is tudniok kell meg fogattatásoknak okait. A' Convent ezen igasságos végzésének ellene mondott *Fayau*, kinek azt felelte *Tallien*: Nem élünk, *úgymond*, többé abban az időben, mellyben vas kéz nyomta a' Conventet, és a' nemzetet. — *Juliusnak* 28-dik napját meg előzőtt éjjel szerzettük vissza előbbi szabadtságunkat, mellyel mind nekünk, mind a' népnek kell élni. — Tellyességgel nem akarom az aristocratákat védelmezni, a' halál várakozik ezekre; hanem azt akarom, hogy védelmeztessen az ártatlanság. — Hogy! hát ugyan el kell é az el nyomóknak gonosz tselekedeteket az el nyomattattak előtt titkolni? — Hát ugyan ne adjuk é ezen szerentséleneknek tudtokra meg fogattatásoknak okát? — Hát ugyan tovább is a' *Robespieré* titkos barátjait által akarjuk é magunkat vezetetni? Az öszve eskütteket gvilgotinirozni kell, az ártatlanokat pedig védelmezni, 's előbbi szabadtságaikat vissza adni. Sőt inkább esküszünk a' nemzet füle hallattára, hogy mi szüntelen hadakozni fogunk az aristocraták, gonosz, és fortélyos emberek ellen; ellenben védelmezni fogjuk az ártatlanokat! Azért is kívánom tett végzéseknek változhatatlanságát s. a. t. Ez a' fel tétel és beszéd különös örömmel, és kéz tapsolással vétetett a' jelenvalók által.

Barrere, a' Köz Jóra ügyelő Commissionának szószóllója így szóllott e' napon tartatott gyűlésben: „Az északi ármádia, *úgymond*, meg nem elégszik a' hazán kívül való hadakozással, és győzödelemmel; egyenlő kivánsággal vagyon veletek a' belső tyrannismusnak meg fojtására. — Rendkívül való örömmel vette *Robespierre*'s complot társai meg ölettetéseknek hírét, tellyes gyomorból utálván mind ötöt, mind *St. Justot*. „

* * *

Hír-adás.

Minthogy Nemes Szabad Kir. *Debreczen* várossa patikája licitációjának e' folyó hólnapnak 14-dik napjára rendelt terminussa késötskén hirdettetvén ki, el nem adódhatott, ismét e' folyó esztendőben *October*' 6-dik napján közönséges licitációra fog botsáttatni és el adattatni illy conditionokkal:

Először: Az említett Patika a' belső piatzon a' város közepén alkalmas és jó készületű háznál vagyon, melly ház, ha úgy tetszik, a' patikával együtt a' betsü szerént való árron által adatik a' vevőnek, és ha senki nem lesz olyan a' ki az egész árrát egyszerre le tehetné, a' Nemes Város nem lesz idegen attól is, hogy a' vevővel egygyességre mennyen az eránt, hogy részenként fizetődjön a' ház árra.

Másodszor: Ha valaki csak a' patikát akarja meg venni, ezen esetben a' ház által adódik a' vevőnek árendába, az orvosságok árráról pedig, ha a' vevő egyszerre meg nem fizetheti, hasonlóul egygyességre fog lépni a' N. város, mikor és mennyi időre szállitódjon le részenként az egész summa.

Azért a' kiknek meg vevő szándékjok lenne, a' fellyebb irt napon azon Kir. városban meg jelenvén, magokat a' helybeli Magistrátusnál jelenteni ne terheltessenek. *Signat. Debreczini in Senatu 23-a August. 1794.*